

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 9. An licet occidere furem, in defensionem bonorum, quæ dicuntur
fortunæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

puella, quæ in civitate vim patiens non clamavit, jubetur lapidibus obrui.

Q. 9. An licet occidere furem, in defensionem bonorum, quæ dicuntur fortuna?

Resp. I. Certum est non licere ob bona non magni momenti: nam recta ratio dicit nefas esse gravissimum malum, præsertim auctoritate privata, inferre proximo, ad vitandum nostrum leve damnum. Item si bona sint magni momenti, sed possint aliter recuperari, putà in judicio: nam tunc sine causa justa, & necessitate occideretur proximus privata auctoritate: punitio autem pro injuria pertinet ad solam auctoritatem publicam. Imò debet esse certum nec licere occidere ad tuendum bona etiam magni momenti, sed quæ non sint necessaria Domino ad vivendum convenienter suo statui; licet aliter recuperari nequeant: quia tunc cessat ratio, quæ à multis affertur ad probandum licere occidere, pro talibus bonis servandis; & nimis magna esset proportio inter malum, quod inferretur, & illud, pro quo vitando inferretur; ideòque inæqualitas, & injustitia.

Resp. II. Multi cum S. Antonino docent licere injustum aggressorem actualem occidere in defensionem bonorum magni momenti, quæ non possint aliter recuperari. Sed alii non pauci negant id licere etiam Laicis; nisi bona illa sint vitæ conservandæ simpliciter

P 5

necef-

necessaria. Ita Innoc. IV. in c. *Si vero*, Tabiena, Abulens. Panormit. Rosella, Grandin, Fagnan asserens esse communem Canonistarum, &c. Quia 1. Neque Scriptura, neque Patres, neque Canones, neque summi Pontifices, hunc casum excipiunt à generali præcepto, *Non occides*. Imò Exod. 22. Deus id expressè vetat; nam dicit eum, qui furem diurnum occiderit, esse reum homicidii: quia scilicet, ut habetur cap. 3. de Homic. *Poterat discernere, quod ad furandum, non ad occidendum venisset, & ideo non debet occidi*, ergo non licet furem occidere, qui venit tantum ad furandum. Quare cum eodem, cap. Exod. dicitur... *Si effringens fur domum fuerit inventus, & accepto vulnere mortuus fuerit; percussor non erit reus sanguinis*. agitur de fure nocturno, qui præsumitur velle etiam occidere; nam additur: *Quod si orto sole hoc fecerit, homicidium perpetravit, & ipse morietur*. 2. Ex S. Greg. lib. 31. Moral. cap. 8. *Plus ipsis raptoribus debemus metuere, quam rebus irrationabilibus defendendis inhiare*. 3. Quia iniquum est, & contra debitum ordinem charitatis privata auctoritate adimere proximo bonum superioris ordinis, & per se irreparabile nempe vitam, ad bonum inferioris ordinis, & per se reparabile conservandum. 4. Ex Jure Civili L. 4. ff. ad L. *Aquil.* non permittit furem diurnum occidi, nisi se telo defendat: unde solum vitæ periculum excipit, & L. 9. ff. ad L. *Cornel.* dicitur. *Furem*

rem nocturnum si quis occiderit, ita demum impune feret, si parcere ei sine periculo suo non poterit. 5. A Clero Gallicano an. 1700. damnata est ut Legi Dei, & ordini charitatis divinitus instituto contraria, perniciofa, & erronea hæc propositio generaliter & indefinite sumpta: *Non solum vitam, sed etiam bona temporalia, quorum jactura esset damnum gravissimum, licitum est defensione occisiva defendere. Fatemur rarius licitum esse Ecclesiasticis. Si tamen aliquando contingat futurum tale malum, id est gravissimum damnum, etiam ipsis licitum erit bona ista cum occisione furis defendere.*

Object. 1. Cap. Interfecisti, de Homic.

Resp. Ibi non excusatur ob occisionem furis; nisi qui occidit, *Se, suaque liberando.* Ergo ad solas res conservandas non licet occidere furem: nam ista ponuntur copulative; non sufficit ergo altera pars, ut notavit Panorm.

Object. 2. Leges omnes vim vi repellere permittunt.

Resp. Id licet, sed cum ea moderatione, quam recta ratio, & lex charitatis præscribunt. At non servatur hæc moderatio, cum occiditur homo ad defensionem bonorum; quia tunc privata auctoritate eripitur bonum majus, & per se irreparabile, ad conservandum minus bonum, & per se reparabile, quod sanè inordinatum est, & iniquum. Bona porrò variis modis defendere licet etiam armis, si necesse sit; modò caveatur, ne in vasor mutiletur, & occidatur. *Not.*

Not. Innoc. XI. damnavit has tres propositiones. 31. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius aurei. 32. Non solum licitum est defendere defensione occisiva, quæ actu possidemus, sed etiam, ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus. 33. Licitum est, tam heredi, quam legatario, contra injuste impediendam ne vel hereditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere, sicut & jus habenti in Cathedram, vel Præbendam contra eorum possessionem injuste impediendam.

Q. 10. An licet occidere alium in defensionem honoris, & famæ?

Resp. Nemini licet etiam ad injustam infamiam, aut contumeliam impediendam, vel reparandam; quia vita est bonum per se irreparabile, & majus honore, ac fama; cum inter bona naturalia principem locum obtineat. Ergo iniquum est, & contra legem charitatis, eam adimere proximo ad defensionem honoris, & famæ, quæ sunt bona inferioris ordinis, & per se reparabilia. Id etiam repugnat patientiæ, mansuetudini, & humilitati christianæ. 2. Percussio, vel occisio in illo casu est vindicta, non defensio; nam non conducit ad servandum honorem, utpote jam ablatum per injuriam, sed solum ad acquirendum alium honorem apud mundanos homines ob fortitudinem falsam, qua offensam vindicasti. 3. Si id liceret, pateret via multis cædibus, violent-